

fremstreden, at der ikke i Fjor kunde være Tale om at gøre videre ved Sagen. Udvalget maatte derfor indskrænke sig til at afgive Beretning om det saaledes passerede; men netop som det skulde til at ske, indkom der et Andragende fra de samvirkende Fagforeningers Forretningsudvalg med Anmodning om, at Sagen maatte blive fremmet. Dette Andragende er ogsaa vedhæftet Udvalgets Beretning. Naar Sagen altsaa tredje Gang foreligger for det høje Ting, turde det haabes, at det kunde lykkes i denne Samling at hidføre en Afgørelse. Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Sagens Fremme.

S. N. Hansen: Det Lovforslag, som foreligger her for Tinget til Behandling, har jo en meget stor Betydning og har ogsaa, lige fra det fremkom, fra min Side været fulgt med meget stor Interesse, om end ikke med den fulde Samstemning. Det kan derfor vel forstaaes, at jeg har tilladt mig at begære Ordet, selv om ogsaa Sagen allerede tvende Gange har været Genstand for Behandling her i Tinget. Det forekommer mig ogsaa, at den Omstændighed, der nu blev omtalt, nemlig at Sagen to Gange har været til Behandling i et Udvalg, uden at dette har kunnet faa Lejlighed til at afslutte sine Arbejder, er et Vidnesbyrd om, at Sagen ogsaa paa et tidligere Trin har vaakt Tvivl i denne Sal. Lovforslaget drejer sig jo om de to vigtige Spørgsmaal: Arbejdsretter og Enighedskamre og er væsentlig overført her til fra den tyste Lov, som handler om begge de nævnte Forhold, en Lov, der udkom den 29de Juli 1890. Det foreliggende Lovforslag skriver sig jo fra privat Initiativ, men har tillige denne nære Forbindelse med den tyste Lov, hvad der vel er Grunden til, at Lovforslaget straks har kunnet fremtræde i en temmelig fuldstændig Skikkelse. Dette er et Gode, men ogsaa en Ulempe; thi det betyder let, at den Prøvelse, som et saadant Forslag kræver baade før og efter dets Fremkomst, springes over, og jeg tror ikke, at den Garanti, som i saa Henseende skulde have, kommer til Stede derved, at man paa forskellige offentlige Møder omtaler en Sag, der har en saa principiel Betydning som denne; thi den kan ikke dermed afgøres. Det vil ogsaa vides, at de Røster, som i den sidste Tid ere komne til os ude fra, have fremhævet Betænelighederne ved Sagen. Nu maa De ikke tro, at jeg anser mig i Stand til i Dag at kunne sige: Saadan og saadan burde det være; men De maa heller ikke tro, hvad De ogsaa ville komme til at erfare, at jeg er nogen principiel Modstander af dette Lovforslag. Min Tanke er

kun den, inden Sagen gaar videre herfra til Udvalgsbehandling, at gøre opmærksom paa de Punkter, der efter min Formening fortjene nøje Overvejelse.

Lovforslagets første Afsnit handler som bekendt om Oprettelse af Arbejdsretter; det vil sige, Oprettelse af Retter, ved hvilke Sager, der hidtil have hørt under almindelige Domstole, nu for Fremtiden skulle behandles, Retter, som navnlig skulle have det Særpræg, at de foruden den Formand, der beskikkes af Kongen, skulle bestaa af Lægmænd, dels Arbejdsgivere, dels Arbejdere. Dette er Lovens ny Djemed paa dette Omraade. Spørge De mig nu, om denne Ordning har min Sympati, saa svarer jeg ubetinget ja dertil. Spørge De mig derimod, om jeg tror, at der enten er stor Trang til denne Sag eller om den vil blive af stor Betydning ude i Livet, bliver Tvivlen allerede større. — Spørger man nu først, hvad det er for Sager, disse Retter skulle afgøre, vil man finde Bevarelsen i Lovforslagets § 6. Den første Klasse af dem er Stridigheder om Tiltrædelsen og Ophøret af et Arbejdsforhold, altsaa for at taage et simpelt Forhold: en Svend har sluttet en Overenskomst om Arbejde for en Mester, saa kommer der Strid mellem dem om dette Forholds Tiltrædelse og Ophør. Den anden Art af Stridigheder er dem, der angaa gensidige Ydelser i et saadant Arbejdsforhold. Den tredje er dem, der angaa Bøder og Erstatningsbeløb, som maatte være vedtagne for Forsømmelser eller Kontraktbrud, og endelig angaar den fjerde Krav, som Arbejdere rejse imod andre Arbejdere hos samme Arbejdsgiver i Anledning af Arbejde, som de i Fællesskab have overtaget. Til Slutningen af Paragraffen er der desuden søjet et Stykke, hvis Betydning jeg ikke ganske forstaaer. Det er taget fuldstændig fra den tyste Lov og ført ind her. Jeg ser ikke nøje, hvad det egentlig har for Dje. De 4 Arter af Stridigheder, jeg nylig nævnte, ere altsaa dem, som for Fremtiden skulle være Genstand for Arbejdsretternes Behandling. Det vil ses, at der straks opstaar Tvivl om, hvorvidt de mest brændende Spørgsmaal, nemlig Priskurantens Fortolkning, høre her ind under eller ikke. De Herrer vide, at det i mange Fag er blevet saaledes, at Arbejdet væsentlig betales i Henhold til en Priskurant, altsaa en mellem Mestres og Arbejdere vedtagen Priskliste, hvorunder de forskellige Arbejder skulle passeres ind. De vide meget vel, at der ofte kommer Tvivlsmaal op om, hvorvidt et Arbejde skal bedømmes paa den ene eller den anden Maade, efter den ene eller anden Litra eller Tillægsparagraf osv. Det vil nu ses, at det